

382/15.02.00/2022

Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Viite: LHE 76/2022

Lausunto hallituksen esityksestä luonnonsuojelulaksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Etelä-Savon maakuntahallitus on kokouksessaan 23.8.2021 / §125 antanut seuraavan lausunnon luonnonsuojelulakiehdotuksesta:

Luonnonsuojelulakiehdotukseen lisätyn 7§:n (varovaisuusperiaate) osalta säädöksen vaikutuksia pitää lain perusteluissa pystyä selventämään. Lisäksi 8§:n (selvilläolo) vaikutukset yksityisen ihmisen oikeusasemaan on selvennettävä.

Luonnonsuojelulakiehdotukseen on lisätty oma luku luonnonsuojelun viranomaisista ja toimijoista. Tämä selkeyttää luonnonsuojelun työnjakoa ja viranomaisten roolia. Myös luonnonsuojelun suunnittelua koskevaa lukua on selkeytetty. Lain 14 §:ssä todetaan, että "Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi laatia alueelleen luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelman. Toimeenpanosuunnitelman laatimisessa tulee varmistaa riittävä vuorovaikutus alueen keskeisten toimijoiden kanssa". Etelä-Savon maakuntaliiton mielestä lakiin tulisi kirjata, että suunnitelma on tehtävä yhteistyössä alueen kuntien ja maakuntaliiton kanssa.

Se, että lakiin on lisätty mahdollisuus saada tukea ja avustusta luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen eli uhanalaisten luototyyppien sekä uhanalaisten lajien elinympäristöjen hoitoon ja kunnostukseen on tervetullut ja tarpeellinen suojelun edistämiskeino. Laissa pitää mahdollistaa se, että myös kunnat voivat saada tätä tukea ja avustusta.

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää erittäin tärkeänä asiana sitä, että luonnonsuojelulaista poistetaan Metsähallituksen mahdollisuus myöntää lupa malminetsintään valtion luonnonsuojelualueilla. Se, että perustetulla luonnonsuojelualueella, jopa kansallispuistossa on ollut mahdollisuus etsiä malmeja ja perustaa kaivos on sotinut kansalaisten luottamusta lainsäädäntöä ja luonnonsuojelua kohtaan. On tärkeää, että lakiin kirjataan selkeästi se, ettei kaivoksia tai malminetsintää tulla hyväksymään luonnonsuojelualueilla. Nykyinen luonnonsuojelulaki on ollut ristiriitainen kaivostoiminnan suhteen, sillä siinä toisaalta on kielletty ottamasta maa-aineksia tai kaivoskivennäisiä, mutta seuraavassa pykälässä on mahdollistettu malmin etsintä. Hyvä, että tämä ristiriita korjataan. Malminetsinnän kieltävä pykälä tulisi kuitenkin koskea myös Natura-alueita.

Etelä-Savon maakuntaliiton mielestä on ollut perusteltua lisätä luonnonsuojelulakiin pykälät ekologisesta kompensatiosta eli luonnonarvoille aiheutuvien heikennysten hyvittämisestä. Tämä lisää joustavuutta luonnon monimuotoisuuden suojelussa silloin,

kun maankäytössä syntyy ristiriitoja. Kompensaation avulla voi olla helpompi löytää kaikkia osapuolia tyydyttäviä ratkaisuja samalla kun "aiheuttaja maksaa" -periaate toteutuu. Lakiin tulisi kuitenkin lisätä velvoite pyytää kunnalta ja maakunnan liitolta lausunto mahdollisista hyvittämisalueista kaavatilanteen ja aluetta koskevien mahdollisten muiden maankäyttösuunnitelmien tarkistamiseksi. Etelä-Savon maakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa lakiluonnokseen.

Nyt lausunnolle tulleesta lakiehdotuksesta on poistettu luonnoksessa ollut pykälä 8 (selvilläolo), mikä on hyvä asia. Muulta osin maakuntaliitto pitäytyy aikaisemmassa lausunnossaan.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Pentti Mäkinen
Maakuntajohtaja

Sanna Poutamo
Ympäristöpäällikkö

Jakelu

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.